

Práce (co se nehodí, škrtněte): diplomová / bakalářská

Posudek (co se nehodí, škrtněte): vedoucího / oponenta

Práci hodnotil(a) (u externích hodnotitelů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Michal Polák, Ph.D.

Práci předložil(a): Petra Borovská

Název práce: Otázka smrti

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Autorka si vytkla za cíl „představit několik vybraných filosofických koncepcí, v nichž je problematika smrti více či méně zdůrazněna“ a „zachytit moment smrti jako důležitý prvek, který ovlivňuje celý náš život.“ (s. 6) Cíl práce považuji za splněný.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost přílohy apod.):

Závažné téma smrti a otázky vypořádání se s tímto faktom je v práci přiblíženo především prostřednictvím filosofických koncepcí M. Heideggera, A. Schopenhauera, P. Landsberga a A. Camuse. V úvodu autorka konstatuje, že se bude zabývat autory, kteří nechápou smrt pouze jako mez či konec, ale především jako něco, co prostupuje celým naším životem. Právě tento aspekt se snaží zdůrazňovat dokonce i u těch autorů, kteří mají poněkud blíže k chápání smrti jako mezní konstanty. Tuto snahu artikulovat i opačné rysy považuji za důležitou.

Práce je logicky členěna a téma je plynule rozvijeno. Zároveň je patrný hluboký zájem autorky o toto téma, které lze spatřovat jak v důslednosti, s níž autorka přistupuje k analýze řady problematických otázek, tak i v rozsahu práce. Je též nutno ocenit analýzu Heideggerových názorů na smrt v souvislosti s jeho pojmem „pobyt“.

Závěrečná komparace je zdařilá a opět dosvědčuje autorčino hluboké porozumění zvolenému tématu. V této části práce autorka konstatuje, že Schopenhauer před břemenem smrti spíše utíká, čímž však připravuje člověka, přinejmenším částečně, o jeho smysl. Zároveň zdůrazňuje Heideggerův moment autentické existence, který vraci člověka k životu navzdory nevyhnutelnému faktu smrti. Komparace i závěr práce obsahují i vlastní názory autorky na danou problematiku. Ty však nepředstavují jen prázdné fráze bez kontextu, a i když bývají poněkud opatrně formulovány, jsou podloženy studiem filosofických názorů na smrt.

K záporům práce patří obecně zvolený název práce, jenž mohl být upřesněn vzhledem k jejímu skutečnému obsahu. Dále je otázka, zda *Dodatek o sebevraždě* neměl být spíše součástí textu. Dal by se vložit velmi organicky, ale takto působí poněkud rozpačitě.

Dále bych doporučoval neuvádět jako součást názvu kapitoly autory, jako je Nietzsche a Dostojevský, o nichž je pojednáno na úrovni, která podle autorky nevyžaduje použití primární literatury.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Formální a stylistická úroveň práce je na celkem solidní úrovni. Jazyk výkladu však někdy tříne k obratům z obecné češtiny nebo patří do beletrie – např. „péče o umírajícího je odklizena do specializovaných zařízení“ (s. 11), „jedním tahem smetá ze středu dění“ (s. 29), „člověk se smrtí Boha [...] tak nějak osvobodil“, „u Camuse je to spíše důsledkem jen tak mimochodem.“ (obojí s. 32), „ačkoli jsem zabloudila i do otázek morálních“ (s. 34).

Z gramatického hlediska nepíšeme „tváří tvář“, ale „tváří v tvář“ (s. 28, 31), „Nietzsche“, ale „Nietzsche“ (s. 32 vícekrát) Text je nicméně srozumitelný a dobře se čte.

Z věcného hlediska jsou pak problematické formulace typu „Toto tvrzení lze všechny způsoby jak popřít, tak i potvrdit.“ (s. 31) V takových případech je na místě formulační obezřetnost, neboť autorka jistě nechtěla říct, že neplatí zákon sporu.

Obecně však takových formulací není mnoho a rozhodně převažují stylisticky obratné věty.

Namátkovou kontrolou nebyly zjištěny nedostatky v citacích.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práce je na velmi solidní úrovni a je zjevné, že autorka se chopila tohoto důležitého a obtížného (Heidegger) téma s hlubokým zájmem. K silným stránkám patří jak analýza jednotlivých názorů na téma smrti, tak i komparace v závěru práce. Odhlédneme-li od určitých formulačních neobratností, které lze odstranit pečlivou jazykovou kontrolou či tréninkem a není jich mnoho, lze konstatovat, že práce odpovídá požadavkům kladeným na bakalářské práce.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- 1) V souvislosti s Landsbergem popisujete způsob, jímž se vypořádává s induktivním argumentem (aproximální nutnosti) nevyhnutelnosti smrti. Považujete jej za dostatečný nebo máte jiný názor na jeho význam v souvislosti s uvědoměním si smrtelnosti?
- 2) V práci píšete, že důslednost vyžaduje odmitnout ospravedlnění utrpení našeho života blahem života posmrtného – jinými slovy před smrtí neobstojí ani křesťanské zdůvodnění smrti. Mohla byste tuto Vaši tezi rozvést a zdůvodnit?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobré, nevhověl):

Výborně

Datum: 12.5.2014

Podpis:

